

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 กับสถานภาพและองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 317 คน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตร ประมวลค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ และความแปรปรวนแบบทางเดียว

สรุปผลการวิจัย

1. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ชั้นตอน คือ ชั้นตอนการนำ หลักสูตรไปใช้ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ชั้นตอน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ชั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ชั้นตอนการประเมินปรับปรุงและพัฒนา และ ชั้นตอนการจัดทำเอกสารหลักสูตร

เมื่อพิจารณาแยกตามชั้นตอน

1.1 ชั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การมีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

84

สถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษา

1.2 ขั้นตอนการจัดทำเอกสารหลักสูตรภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

1.3 ขั้นตอนการให้นำหลักสูตรไปใช้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.4 ขั้นตอนการประเมินปรับปรุงและพัฒนาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

2. การเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวรรณ เกื่อนนาคี (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เทพาชันท์ (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จากผลงานวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีส่วนร่วมบริหารจัดการหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ข้อการวางแผนการใช้หลักสูตร ข้อการนำหลักสูตรไปใช้ ข้อการจัดทำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

85

หลักสูตร ข้อการเตรียมความพร้อม ข้อการนิเทศติดตามและประเมินผล ข้อการปรับปรุงพัฒนา และข้อการสรุปผล ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ที่มาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากประชาชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น อันเนื่องมาจาก มีความคิดว่ามีควมรู้น้อย ยังไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกฎระเบียบของทางราชการ และขาดความเข้าใจในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรให้ความรู้ในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพและองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัย ของประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมดำเนินงานบริหาร ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประจำโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกเพศ ทุกช่วงอายุ ทุกวุฒิการศึกษาและทุกอาชีพ มีระดับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีอายุ วุฒิการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการแต่งตั้งให้มาทำหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมาจากบุคคลหลายสาขาอาชีพมี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันจึงมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของอุพงษ์ ร่มแก้ว (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ โรงเรียนระดับประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ปรากฏว่า คู่ของผู้บริหาร โรงเรียนกับผู้แทนศิษย์เก่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

86

ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรทางศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารซึ่งมาจากบุคคลหลากหลายอาชีพประกอบกับพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาระบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการประชุมชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเฉพาะข้อการจัดทำเอกสารหลักสูตร และข้อการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีความรู้และความเข้าใจ ในข้อการพัฒนาหลักสูตร และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรง ควรหา กิจกรรมหรือวิธีกระตุ้นเพื่อให้เกิดชุมชนเกิดความตระหนัก และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยเฉพาะข้อการพัฒนาหลักสูตรให้มากขึ้น

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ควรนำผลการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมไปเผยแพร่และให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรศึกษาถึงปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษา เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและสถานศึกษา